

Fordringer kan som udgangspunkt alene (hånd)pantsættes efter de nævnte regler i gældsbrevsloven, idet tinglysningslovens § 47, stk. 4, fastslår, at omsætningspapirer, simple gældsbreve og andre fordringer ikke kan (under)pantsættes ved tinglysning af pantebrev efter reglerne i § 47, stk. 1 og 2.

Forbuddet blev indført ved lov nr. 144 af 13. april 1938 samtidig med vedtagelsen af gældsbrevsloven (lov nr. 146 af 13. april 1938). Tidligere var underpantsætning af fordringer tilladt, men som det fremgår af lovens forarbejder, fandt den lovforberedende kommission, der udarbejdede udkastet til ny gældsbrevslov, det »upraktisk« fortsat at tillade underpantsætning af fordringer.

Accessorisk underpantsætning af fordringer er dog efter retspraksis i et vist omfang muligt. Det fremgår af retspraksis, at forbuddet mod underpantsætning af fordringer i tinglysningslovens § 47, stk. 4, ikke er til hinder for tinglysning af bestemmelser om, at pantretten efter løsørejerpantebreve også omfatter lejerettigheder i lejede forretningslokaler, og at den nødvendige sikringsakt er tinglysning af pantebrevet.

2.2.6. Immaterielle aktiver

– Patenter

Det fremgår af § 1, stk. 1, i patentloven (lovbekendtgørelse nr. 1136 af 16. november 2004), at den, der har gjort en opfindelse, som kan udnyttes industrielt, eller den, til hvem opfinderens ret er overgået, har ret til efter ansøgning at få patent på opfindelsen og derved opnå eneret til at udnytte den erhvervsmæssigt. Det fremgår endvidere af lovens § 2, stk. 1, at patent kun meddeles på opfindelser, som er nye i forhold til, hvad der var kendt før patentansøgningens indleveringsdag, og som tillige adskiller sig væsentligt derfra.

Patenter er formuerettigheder, der efter praksis kan pantsættes efter reglerne om underpant i løsøre ved tinglysning i personbogen.

Patent- og Varemærkestyrelsen fører et såkaldt patentregister, jf. kapitel 12 i patentbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 6 af 6. januar 2003). I registret registreres bl.a. patenter, der er meddelt her i landet, dvs. det registreres, hvem der er patenthaver.

Efter patentlovens § 44 kan en pantsætning på begæring indføres i registret. Registreringen vil dog kun være af ordensmæssig beskaffenhed, idet sikringsakten ved pantsætning fortsat vil være tinglysning. Det er kun pant i meddelte patenter, der kan registreres i patentregistret, og ikke pant i endnu ikke meddelte patenter.

– Europæisk patent

Ved europæisk patent forstås et patent, der er meddelt af Den Europæiske Patentmyndighed (EPO) i henhold til den europæiske patentkonvention af 5. oktober 1973 (München-konventionen), jf. patentlovens § 75, stk. 1. Et europæisk patent med virkning i Danmark sidestilles som udgangspunkt med et nationalt patent, jf. patentlovens 76. Det indebærer bl.a., at pantsætning af et europæisk patent i Danmark sker ved tinglysning heraf i personbogen.

Den europæiske patentmyndighed fører The European Patent Register, hvor patenthaveren er registreret.

– Varemærker

Ved varemærker forstås særlige kendetegn for varer eller tjenesteydelser, som benyttes eller agtes benyttet i en erhvervsvirksomhed, jf. varemærkelovens § 1 (lovbekendtgørelse nr. 782 af 30. august 2001 som senest ændret ved lov nr. 451 af 10. juni 2003). Personer og virksomheder kan erhverve eneret til varemærker (varemærkeret), jf. bestemmelsens 1. pkt.

Varemærker udgør et formuegode, der efter praksis kan pantsættes efter reglerne om underpant i løsøre ved tinglysning i personbogen.

Patent- og Varemærkestyrelsen fører et varemærkerregister, jf. varemærkelovens § 12, stk. 3. Varemærkerettigheder registreres heri. Pantsætninger kan på begæring noteres i varemærkerregistret, jf. varemærkelovens § 41, men registreringen har kun ordensmæssig beskaffenhed.

– EF-varemærker

Efter Rådets forordning nr. 40/94 af 20. december 1993 om EF-varemærker (som senest ændret ved Rådets forordning nr. 422/2004 af 19. februar 2004) er det muligt at registrere varemærker med retsvirkning i alle EU-lande. Ordningen administreres af Harmoniseringskontoret i Alicante, der fører et register over de registrerede rettigheder.

Ansøgning om registrering af et EF-varemærke kan indsendes direkte til Harmoniseringskontoret i Alicante eller via Patent- og Varemærkestyrelsen.

EF-varemærkerregistreringen er gyldig i 10 år regnet fra ansøgningsdatoen med mulighed for fornyelse i 10-årige perioder, jf. forordningens artikel 46 og 47.

EF-varemærkerne kan overdrages, pantsættes og gives i licens mv. Overdragelser og licenser skal registreres, og denne registrering er en gyldighedsbetingelse, jf. forordningens artikel 17 og 23. Det følger således af artikel 23, stk. 1, jf. artikel 19, at panterrettigheder som altovervejende hovedregel kun har rets-